

Natuurherstelproject Loonse en Drunense Duinen

Vragen en antwoorden over de bestrijding van de Amerikaanse eik door Natuurmonumenten.

Natuurmonumenten gaat op 65 hectare in de Loonse en Drunense Duinen (in de bossen van Westloon tegen Loon op Zand aan) werken aan het vergroten van de biodiversiteit van het bos. Het huidige bos kent zeer weinig variatie in boomsoorten en geen kruiden en struiken in de ondergroei. Als leefgebied is het voor maar weinig planten en dieren geschikt en het bos is niet vitaal genoeg om grote veranderingen in het klimaat op te vangen.

De belangrijkste oorzaak van de slechte staat van het bos is de Amerikaanse eik. Deze soort groeit zo snel en verspreidt zich zo massaal dat loofbomen die hier van oorsprong thuis horen worden verdrongen. Zomereiken, die een beschermde status hebben (habitattype 'Oud eikenbos'), worden bedreigd omdat ze minder licht krijgen. Zomereiken zijn kraamkamers, voedselbronnen en woonplaatsen voor heel veel dieren en zijn dus heel belangrijk in onze Nederlandse natuur.

Natuurmonumenten gaat Amerikaanse eiken bestrijden door ze te kappen, trekken, ringen, omduwen of te kandelabereren. Alleen door in één keer deze exoot te verwijderen kan de omvorming naar een gevarieerd bos op gang komen en de broodnodige reset krijgen.

VRAGEN EN ANTWOORDEN

1. AMERIKAANSE EIKEN

Waarom worden er in de Loonse en Drunense duinen zoveel bomen gekapt? Wij en de dieren hebben ze toch hard nodig?

De kap van de Amerikaanse eiken is nodig omdat het bosdeel Westloon (zuidoosten van de Loonse en Drunense Duinen) helemaal dichtgroeit met deze 'exoot' en daardoor een grote bedreiging vormt voor de biodiversiteit. Deze soort groeit en vermeerdert zich zo snel dat er een heel monotoon bos ontstaat met weinig natuurwaarde. Op Amerikaanse eiken worden in Nederland maar rond de 13 insectensoorten aangetroffen en op een inheemse zomereik rond de 423 insectensoorten. Er kunnen zich veel meer dieren voeden in een bos met een rijk insectenleven. Daarom is het zo belangrijk dat de Amerikaanse eik nu definitief wordt verwijderd. We bestrijden deze soort al jaren, maar in dit deel van het bos zonder resultaat, het zijn er simpelweg te veel. De Loonse en Drunense Duinen is aangewezen als Europees Natura 2000 gebied, o.a. op basis van het aanwezige habitattype 'Oud eikenbos', waartoe de zomereik behoort. Wij zijn verplicht dit oude eikenbos te beschermen en te verbeteren. Maar de zomereiken worden overgroeid door de Amerikanen, kwijnen langzaam weg en kunnen zich niet uitzaaien. Daar gaan we nu ruimte voor maken. Als de dominante Amerikaanse eiken weg zijn krijgen inheemse soorten zoals de zomereik, grove den, lijsterbes, ruwe berk en vuilboom ineens veel kans en wordt het bos ook veel aantrekkelijker voor allerlei insecten, bosvlinders, spechten en andere vogels. Er ontstaat dan een bos met veel meer variatie in loofbomen, meer licht op de bodem, meer ondergroei met struiken en bosplanten en meer

staand en liggend dood hout. Natuurlijk heeft dit even tijd nodig en zal het er in het begin niet zo mooi uitzien in de beleving van mensen. Dieren zullen er vrij snel van gaan profiteren, want al het takhout dat achter blijft vormt meteen een bron van leven voor insecten.

Waarom gaan jullie de strijd aan met Amerikaanse eiken?

De Amerikaanse eik is in Westloos zo dominant aanwezig dat het beschermde habitattypen 'Oud eikenbos' ernstig wordt bedreigd. De Amerikaanse eiken groeien en vermeerderen zich snel en laten weinig licht door. Oude zomereiken en gewenste loofbomen zijn niet opgewassen tegen de woekerende Amerikaanse eik en worden verdrongen. Ingrijpende maatregelen zijn nu nodig om de variatie in het bos terug te krijgen.

Waarom groeit een Amerikaanse eik sneller dan een inlandse eik?

De Amerikaanse eik is een exoot en kent maar weinig natuurlijke vijanden. Op een Amerikaanse eik leven maar ongeveer 13 insectensoorten, terwijl op een inlandse eik ongeveer 423 soorten leven. De Amerikaanse eik hoeft dus geen energie te steken in bijvoorbeeld het herstellen van vrachtschade door rupsen en is daardoor in staat om sneller te groeien.

Waarom wordt er zoveel bos gekapt? Is dit echt nodig?

We kappen geen bos, maar we halen de Amerikaanse eiken eruit. Het bos als systeem blijft bestaan en kan zich na de werkzaamheden snel verjongen met gewenste soorten. De afgelopen jaren is gewerkt aan de geleidelijke bosomvorming om meer variatie in het bos te krijgen. In Westloos slaat deze methode niet aan, omdat er teveel Amerikaanse eiken staan. Het bleek hier dweilen met de kraan open. Daarom gaan we de Amerikaanse eiken in één keer weghalen.

Waarom is een Amerikaanse eik voor onze natuur schadelijk?

Deze boomsoort is in Nederland zo'n 200 jaar geleden massaal aangeplant voor de houtoogst, maar zijn hele ecosysteem bleef in Amerika achter. Twee eeuwen is te kort om relaties aan te knopen met bacteriën, schimmels, paddenstoelen en andere planten en dieren. Deze exoot 'kent' hier dus bijna niemand en is van weinig waarde voor de Nederlandse natuur. Natuurlijke vijanden heeft hij dan ook niet, waardoor hij ongeremd kan woekeren. Zo bedreigt hij de ontwikkeling van een gevarieerd en gezond bos.

Blijft er nog wel bos over?

Jazeker, want alleen de Amerikaanse eiken worden in dit natuurherstelproject aangepakt. Op 65 hectare bos staan ongeveer 65.000 bomen. Dat zullen er met alle kleine boompjes veel meer zijn. Daarvan worden ongeveer 2000 Amerikaanse eiken gekapt en ongeveer hetzelfde aantal zal worden geringd.

Op welke plekken wordt gekapt?

Alleen de bomen die tot 20-25 meter afstand van de paden staan worden gekapt. Dit heeft te maken met de veiligheid voor bezoekers aan het gebied. Als we deze bomen langzaam zouden laten afsterven, dan breken op een gegeven moment takken af of valt de boom om op de paden.

Hoeveel bomen worden er gekapt?

We schatten in dat er 2000 kuub stamhout afgevoerd gaat worden uit de 65 hectare waar gewerkt gaat worden. Dit zijn alleen de stammen, tak- en kroonhout blijft achter in het bos.

Wat gebeurt er met bomen die verder van de paden af staan?

Een dikke Amerikaanse eik mag dan misschien bij leven weinig natuurwaarde hebben, als staand dood hout draagt hij wel zijn steentje bij aan het bos. Daarom wordt een groot aantal Amerikaanse eiken geringd. We laten de boom dan heel langzaam afsterven door in een ring rond de stam de bast weg te snijden. Hierdoor kan de boom de suikers die door zijn bladeren worden gemaakt niet meer via de bastvaten naar de wortels transporteren. De boom blijft zo nog jarenlang staan, maar gaat uiteindelijk toch dood. Hij is te zwak om nog eikels te vormen en kan zich dus niet meer verspreiden. Het dode hout is aantrekkelijk voor allerlei insecten en daar profiteren vogels als spechten weer van.

Kunnen bomen die geringd zijn nog uitlopen?

Ja, dat is zeker mogelijk. Je ziet dan scheuten onder de ring ontstaan. Door zo laag mogelijk te ringen, zorgen we ervoor dat de reeën er nog bij kunnen en het eraf eten. Daarnaast zullen we met de hulp van onze vrijwilligers de nazorg voor deze uitlopers oppakken.

Waarom zagen jullie niet alle bomen om?

In een gezond bos hoort ongeveer 25% van al het aanwezige hout dood te zijn. Zeker één derde van alle insectensoorten in het bos is afhankelijk van dood hout. En daar profiteren dan ook weer vogels en kleine zoogdieren van. Het aandeel dood hout in het Westloonse bos is nu veel te laag en daarom laten we veel staand en liggend dood hout achter. Door het hout achter te laten in het bos wordt het langzaam verteerd en geeft het voedingsstoffen af aan de bodem. Het dode hout fungeert ook als een spons en zorgt daardoor voor een betere luchtvochtigheid in het bos.

Hoe lang blijven de eikels van de Amerikaanse eik kiemkrachtig?

Deze eikels zijn 1 jaar kiemkrachtig. Daarna zijn ze verteerd. Daarom zetten we in het eerste jaar ook schapenbegrazing in, zodat de schapen de ontkiemde eikels – en afgemaaide jonge eiken – begrazen. Door dit een paar jaar vol te houden, raken jonge boompjes uitgeput en leggen ze uiteindelijk het loodje.

2. PROCES

Gaan jullie de werkzaamheden zelf uitvoeren?

Nee. Aannemer MDH Rondhout BV start na het broedseizoen (vanaf 15 juli) met de uitvoering van het project.

Hoe lang gaan de werkzaamheden duren?

Naar verwachting zal de aannemer ruim drie maanden nodig hebben om het werk af te ronden.

Hoe gaan jullie dit aanpakken?

Dat is verschillend per boomvak. In het ene boomvak staat geen ondergroei en daar kunnen we meteen beginnen met zagen. In andere boomvakken moet alles gebeuren en dan starten we met de ondergroei verwijderen (het trekken en maaien van zaailingen), daarna het kappen en uitrijden van de boom en ten slotte het rooien of frezen van de stobben. Er wordt dus in meerdere vakken tegelijk gewerkt, maar de fase van de werkzaamheden verschilt per vak.

Wordt er ook hout versnipperd?

Alleen direct tegen de woonwijk aan (tot 100 meter) wordt het hout versnipperd. Dat doen we uit veiligheid, om de aangrenzende woningen te beschermen tegen brandgevaar.

Waarom worden die boomstronken zo achtergelaten?

De stobben van gekapte bomen worden uitgegraven en op hun kop in het gat terug geplaatst. Doen we dat niet, dan schieten de stronken weer uit en leeft de boom verder. De stobben blijven dus omgekeerd in het bos achter.

Wat gebeurt er met takken?

Takken van de boomkronen blijven achter in het bos. Het takhout wordt zoveel mogelijk plat gereden of wat verder in het bos op takkenrillen gelegd. Het biedt schuilplekken voor allerlei dieren en door vertering geeft het weer belangrijke voedingsstoffen af aan de bodem.

Wat gebeurt er met de dunne Amerikaanse eiken?

Deze dunne Amerikaanse eiken van een paar jaar oud worden machinaal uit de grond getrokken of afgemaaid. Dit blijft in het bos liggen.

Wordt al het hout afgevoerd?

Alleen stammen die dikker zijn dan 8 cm worden afgevoerd. Takken en tophout blijven achter in het bos. Het tophout wordt op stapels gelegd, waar daarna met een machine overheen gereden wordt.

Waar verzamelen jullie het hout?

De stammen die afgevoerd worden komen op grote rolstapels te liggen langs het Hooispoor. Het Hooispoor wordt tijdelijk van rijplaten voorzien.

Wie voert het hout af?

Staatsbosbeheer zorgt voor de exploitatie en verkoop van het hout.

Waarom zorgt Staatsbosbeheer voor de exploitatie van het hout?

Zowel Natuurmonumenten als Staatsbosbeheer hebben de ambitie om hout en biomassa zo duurzaam mogelijk in te zetten, zodat CO₂ zo lang mogelijk wordt vastgelegd. Door samen te werken kunnen de organisaties deze ambitie beter waarmaken en efficiënter werken. De opbrengsten komen weer ten goede aan de bescherming van Nederlandse natuur.

Wanneer wordt het hout afgevoerd?

Het is helaas nog niet bekend wanneer het hout afgevoerd wordt.

Wat is de toekomst van het afgevoerde hout?

Staatsbosbeheer heeft het beleid om zo min mogelijk hout als brandhout te vermarkten. Waar het hout voor gebruikt wordt, is afhankelijk van de kwaliteit van de stam. Dat is ingedeeld in vier klassen:

- Klasse A: kwaliteitshout voor planken
- Klasse B: OSB-platen
- Klasse C: pallets
- Klasse D: vezelplaten

De CO2 blijft dus zo lang mogelijk vastgelegd in het hout.

Bij de kapwerkzaamheden rijden zware machines door het bos. Wordt de hele bodem niet kapot gereden?

Wandelaars, ruiters, mountainbikers en fietsers kunnen ten tijde van de werkzaamheden ongemak ervaren in de vorm van geluid, tijdelijke afzettingen of omleidingen, houttransporten en kapot gereden paden. De paden worden zoveel mogelijk gespaard door het werken met rupsbanden. Het ziet er misschien ruig uit, maar we proberen overlast en schade tot een minimum te beperken. Na afronding van het project wordt de schade zo snel mogelijk hersteld. Wij beseffen dat dit alles grote invloed heeft op de bezoeker, maar hopen op begrip en vertrouwen.

Waar betalen jullie deze hele operatie van?

Een groot deel van de werkzaamheden kunnen we uitvoeren vanuit de subsidie uit het Landelijk Programma Natuur. Daarnaast hebben we de houtopbrengst ook heel hard nodig om dit project te kunnen financieren. Het hele project kost € 300.000. Daarvan wordt de helft betaald door de verkoop van het hout en de helft betaalt de Provincie vanuit de subsidiepot Natura 2000 van het Landelijk Programma Natuur.

3. VOORBREIDING

Hoe zorgen jullie ervoor dat de aannemer precies weet wat hij moet doen?

De bomen met een bijzondere natuurwaarde, zoals een boom met een holte, zijn voorzien van een blauwe stip. De bomen daar omheen hebben een oranje R. Dat geeft aan dat ze moeten blijven staan, zodat de vogels een beschermde aanvliegroute houden. Mierennesten zetten we met lint af en delen die in particulier eigendom zijn, hebben een blauw kruis.

Wat betekent de oranje R op de boom?

Dat zijn de bomen die rondom een holteboom staan. Die moet de aannemer laten staan zodat de vogels een beschermde aanvliegroute houden.

Wat betekent de blauwe stip op de boom?

Dat zijn bomen waarin een holte is gevonden. Deze boom heeft een belangrijke natuurwaarde en moet blijven staan. Hierin zitten bijvoorbeeld spechten of vleermuizen.

Wat betekent een blauw kruis op de boom?

Een blauw kruis op de bomen markeert de grens. Dat betekent dat het om particuliere grond gaat waar dus niet op gewerkt mag worden.

Hebben jullie het gebied gecontroleerd op bijzondere natuurwaarden?

Voor de uitvoering van het project heeft de boswachter samen met vrijwilligers het hele projectgebied onderzocht op plekken met een bijzondere natuurwaarde. Er zijn slechts 2 mierennesten, één roofvogelnest, enkele holtebomen en één dassenburcht aangetroffen. De aannemer zal hier ruim omheen werken. Dat er maar zo weinig van deze natuurwaarden zijn aangetroffen, geeft ook wel aan dat het bos hier als leefgebied voor dieren niet goed functioneert.

Hoe kan ik een dassenburcht of mierennest melden?

Dat kun je het beste doen door de exacte locatie vast te leggen en door te geven via Irma de Potter: 06-54295288 of i.depotter@natuurmonumenten.nl. Wij controleren dan of deze melding al door ons geregistreerd staat.

In dit gebied wordt vaak munitie gevonden. Hebben jullie daar ook rekening mee gehouden?

We weten waar de munitie in het gebied zich bevindt. In het huidige projectgebied ligt vrijwel geen munitie. Op de locaties waar dat wel het geval is, werken we er omheen.

4. NAZORG

Wanneer herstellen jullie de kapot gereden paden?

De paden worden zoveel mogelijk gespaard door het werken met rupsbanden. Na afronding van het project wordt de schade zo snel mogelijk hersteld. Wij beseffen dat dit alles grote invloed heeft op de bezoeker, maar hopen op begrip en vertrouwen.

Waarom kiezen jullie voor begrazing met schapen en niet voor de natuurlijke begrazing door reeën?

Door een combinatie van drukte en hoeveelheid in begroeiing zien we dat er maar weinig reeën in dit gedeelte zitten. Zij kunnen dit niet bijhouden. Door te kiezen voor begrazing met schapen krijgen we dit sneller onder controle. We realiseren ons dat de natuurlijke verjonging van het bos in die periode ook begraasd wordt door de schapen, maar het is voor het totale herstel belangrijk om het nu in één keer grondig aan te pakken.

Wat doen jullie tegen stobben die alsnog uitlopen?

We hopen dat door het frezen en omkeren het uitlopen wordt voorkomen. Natuurlijk gaan we dat samen met vrijwilligers wel goed in de gaten houden en ingrijpen als dat nodig blijkt te zijn.

5. TOEKOMST

Wat gebeurt er na de begrazing met schapen?

Grove den, berk, lijsterbes, inlandse eik en vuilboom komen waarschijnlijk vanzelf terug. Daarnaast zullen wij mogelijk beuk, ruwe berk, zomereik en boswilg aanplanten. Dat gebeurt pas als de onderzoeksresultaten bekend zijn, die medio 2025 worden verwacht.

Worden er door jullie ook bomen aangeplant?

Momenteel wordt de bodem van het hele Westloonse bos onderzocht. Met de bodemonsters kunnen we de mineralensamenstelling meten. Ook onderzoeken we of er ondiepe leemlagen aanwezig zijn. De samenstelling van de bodem bepaalt namelijk welke loofbomen wij uiteindelijk gaan terug planten. Het aanplanten zal op zijn vroegst in de winter van 2025/2026 plaatsvinden.

Wie gaat de aanplant verzorgen?

Pioniers zoals berk en grove den komen vanzelf. Dat geldt ook voor de inlandse eik. Aanplanten van nieuwe bomen gaat waarschijnlijk door een aannemer gebeuren omdat we de voorkeur hebben voor wat grotere bomen. Die zijn namelijk door hun grootte beter beschermd tegen vraat.

Gaan jullie de aanplant beschermen?

Ja! De eerste jaren moeten we de aanplant, maar ook de spontane verjonging van bijvoorbeeld zomereiken, goed beschermen tegen vraat van schapen en reeën in het gebied.

6. SENTIMENT

Waarom mogen jullie wel met zware machines het bos in terwijl bouwprojecten vastlopen op stikstofuitstoot?

In de aanbesteding hebben wij strikte eisen gesteld aan de uitvoering van het project, zoals een efficiënte uitvoering en de brandstof van de machines die ingezet worden. Desondanks stoten deze machines stikstof uit. Het verschil is dat bij de bouw vaak ruimte aan de natuur onttrokken wordt, terwijl Natuurmonumenten juist aan het werk is vóór het herstellen en vergroten van de biodiversiteit.

Maar die machines beschadigen toch ook de bosbodem?

Er wordt gewerkt met houtoogstmachines en houtwagens op rupsbanden. Die verdelen de druk, waardoor wij de bosbodem beschermen. In de paden zullen deze rupsbanden wel sporen achterlaten, zeker bij nat weer. Wij hopen dan ook op een droge zomer. Schade wordt na de werkzaamheden hersteld.

Waarom kappen jullie bomen, terwijl die nodig zijn om het klimaat te redden.

Bossen zijn inderdaad heel belangrijk om CO₂ op te nemen. Het verwijderen van alle Amerikaanse eiken betekent niet dat de opname van CO₂ door het bos drastisch afneemt. De Amerikanen zorgen met hun dikke donkere kronen voor weinig licht in het bos. Na de kap komt er veel meer licht in het bos, waardoor het bos zich zal verjongen. Die jonge aanwas neemt ook veel CO₂ op en ook andere bomen die nu meer licht krijgen hebben meer fotosynthese, waardoor er dus meer CO₂ wordt opgenomen.

Om de CO₂ opname door al het Nederlandse bos ten opzichte van onze jaarlijkse CO₂ uitstoot te verduidelijken:

- 11% van ons landoppervlak in NL is bos. Dit bos neemt een hoeveelheid CO₂ op die gelijk staat aan de uitstoot van 344.000 huishoudens. We hebben echter meer dan 8 miljoen huishoudens en ook nog industrie en verkeer.

- Om de jaarlijkse CO₂-uitstoot in Nederland te compenseren hebben we een bos nodig zo groot als 4x het oppervlak van heel Nederland (is gelijk aan 36x de hoeveelheid bos die we nu hebben).
- Om de CO₂-uitstoot van een retourtje Barcelona te compenseren zal 1 reiziger 114 bomen moeten aanplanten.

Boodschap: Om de biodiversiteit te vergroten offeren we dus tijdelijk een heel klein aandeel van de CO₂ opname. Met CO₂-reductie door ons consumptieve gedrag bereiken we veel meer.

Door het kappen van bomen zorgen jullie voor CO₂-reductie. Een dikke boom haalt veel meer CO₂ uit de lucht dan een dunne. Dat kan toch niet zomaar?

Als het om CO₂ gaat, is het belangrijk om naar het hele bos te kijken. Een door Amerikaanse eiken gedomineerd bos, vormt een dicht bladerdek waar verder niets onder groeit en de biodiversiteit dus heel laag is. Alleen de bovenste bladeren die het licht vangen, leggen CO₂ vast. Wanneer je die overheersende bomen weg haalt, dan ontstaat er verjonging met inheemse soorten. Jong hout groeit snel en legt relatief veel CO₂ vast, zelfs meer dan die dominante Amerikaanse eiken. Het bos blijft uiteindelijk wel gewoon bos, dus netto maakt het niet zoveel uit. Bovendien komt de CO₂ uit de gevelde bomen niet meteen vrij, omdat die nog in de stammen zit.

Waarom kap je bomen die CO₂ opslaan?

Het is belangrijk om CO₂ op te slaan om klimaatverandering tegen te gaan, maar om te zorgen dat de biodiversiteit zich herstelt, is het soms wenselijk om bomen te kappen. Overigens kan het kappen van bomen in bossen juist bijdragen aan het langjarig opslaan van CO₂, als het hout duurzaam wordt toegepast (bijvoorbeeld in meubels of in de bouw) en als op de open plek nieuwe bomen gaan groeien. Het gekapte hout in Westloos gaat een toekomst tegemoet als kwaliteitsplanken, OSB-platen, pallets of vezelplaten.

Waarom kap je bomen, terwijl je weet dat mensen bomen mooi vinden?

We begrijpen heel goed dat mensen gehecht zijn aan (sommige) bomen. Een boom is mooi en een levend wezen. We gaan hier kappen omdat de natuur als geheel er beter van wordt en planten en dieren daarvan profiteren.

Waarom kap je bos, terwijl we juist meer bos willen?

Natuurmonumenten is voor de toename van het bosareaal in Nederland. Dat is goed voor de natuur en goed voor het klimaat. Om de biodiversiteit in Nederland te herstellen, is het soms nodig om bomen te kappen of bos te verwijderen. In het Natura 2000-gebied van de Loonse en Drunense Duinen zijn we verplicht om het habitattype 'Oud eikenbos' te beschermen en te verbeteren. Maar die zomereiken worden overgroeid door Amerikaanse eiken, kwijnen langzaam weg en kunnen zich niet uitzaaien. Daar gaan we nu ruimte voor maken. Als de dominante Amerikaanse eiken weg zijn krijgen inheemse soorten, zoals de zomereik, grove den, lijsterbes, ruwe berk en vuilboom ineens veel kans en wordt het bos ook veel aantrekkelijker voor allerlei insecten, bosvlinders, spechten en andere vogels. Er ontstaat dan een bos met veel meer variatie in loofbomen, meer licht op de bodem, meer ondergroei met struiken en bosplanten en meer staand en liggend dood hout.

Jullie werken aan wensnatuur. Waarom laten jullie de natuur niet gewoon zijn gang gaan?

Een groot deel van het Nederlandse landschap is cultuurlandschap. Juist die natuur biedt een grote variëteit aan planten en dieren een leefgebied. Als we niks doen gaat die biodiversiteit en dat landschap verloren. Uit de enquête onder onze leden blijkt een grote waardering voor het behoud van die open landschappen en de soorten die daar hun leefgebied vinden.

Natuurmonumenten zaagt bos om geld te verdienen, uit commercieel gewin en wat verdienen jullie ermee?

De natuur staat altijd centraal. Bomenkap gebeurt bij Natuurmonumenten uitsluitend vanuit natuuroogpunt. Houtproductie en inkomsten uit houtoogst zijn voor Natuurmonumenten nooit een doel op zich. De opbrengsten uit de verkoop van het hout hebben we hard nodig om het volledige natuurherstelproject uit te kunnen voeren.

7. KLACHTEN

Ik ben het hier (lokale situatie) niet mee eens. Kan ik bezwaar maken?

Voorafgaand aan de boskap communiceert Natuurmonumenten over de werkzaamheden. Natuurmonumenten luistert naar eventuele bezwaren, legt uit waarom zij vindt dat de werkzaamheden nodig zijn en past als het nodig is werkzaamheden aan.